

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ

ΟΜΑΔΑ Α ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1) Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων ιστορικών όρων: α) προνοϊάριοι, β) Σχίσμα του 1054, γ) Αναγέννηση. (μον.15)

2) Α. Να αναφερθείτε στα δημοσιονομικά μέτρα του Νικηφόρου Α για την ανόρθωση της οικονομίας. (μον.10)

Β. Ποιες οικονομικές μεταβολές σημειώθηκαν στον ευρωπαϊκό χώρο μετά τις ανακαλύψεις του 15^{ου} και 16^{ου} αιώνα; (μον.15)

3) Να χαρακτηρίσετε ως Σ (ωστές) ή Λ (άθος) τις παρακάτω προτάσεις:

1) Η βαθμιαία επέκταση των θεμάτων δεν αποτέλεσε στοιχείο στρατιωτικοποίησης στο Βυζάντιο (7^{ος}- 9^{ος} αι).

2) Ο ελληνικός πληθυσμός μετά την εγκατάσταση των Σλάβων μειώθηκε στο εσωτερικό της Χερσονήσου, διατηρήθηκε όμως στις παράκτιες περιοχές και τις πόλεις.

3) Ο θρησκευτικός χαρακτήρας των εκστρατειών του Ηρακλείου δεν ήταν προφανής.

4) Μετά τη στέψη του Καρλομάγνου (800 μ.Χ.), η οικουμένη διατήρησε τη γλωσσική, πολιτική και θρησκευτική της ενότητα.

5) Η γεωργική επανάσταση στη Δ. Ευρώπη συνέβαλε στην πραγματοποίηση του αραβικού εοικισμού και το σχηματισμό αστικών κοινοτήτων.

6) Το 1438 ο βυζαντινός αυτοκράτορας Ιωάννης Η Παλαιολόγος προκειμένου να εασφαλίσει βοήθεια απ' τη Δύση, δέχτηκε στη σύνοδο Φερράρας- Φλωρεντίας τη πλήρη υποταγή της ορθόδοξης στην καθολική εκκλησία.

7) Η πορεία προς τη διαμόρφωση εθνικών κρατών στην Ευρώπη και ο ανταγωνισμός των μοναρχών δεν βοήθησαν τις Ανακαλύψεις.

8) Η αντίδραση στα κακώς κείμενα της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας (Μεταρρύθμιση) έχει τις ιδεολογικές ρίζες της στο ανθρωπιστικό κίνημα.

9) Η Βιομηχανική Επανάσταση και η εφαρμογή του οικονομικού φιλελευθερισμού είχαν ως συνέπεια τον περιορισμό της αποικιοκρατικής πολιτικής των Μ. Δυνάμεων.

10) Ο ορθολογισμός αποτελεί μέσο επίλυσης κοινωνικών προβλημάτων κατά τους Διαφωτιστές.

(μον.10)

ΟΜΑΔΑ Β

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

1) Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και μελετώντας το ακόλουθο παράθεμα, να αναφερθείτε: α) ποιοι παράγοντες συνέτελεσαν στη διαμόρφωση της σταυροφορικής ιδέας και ποιες ήταν οι βασικές επιδιώξεις των Σταυροφόρων; (μον.15)

β) Ποιες ήταν οι συνέπειες της άλωσης της Κωνσταντινούπολης το 1204 από τους Σταυροφόρους για τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία; (μον.10)

Ο πάπας κηρύσσει τη Σταυροφορία

Γενναϊάτατοι στρατιώτες... Μην αφήνετε να σας κρατήσει στην πατρίδα ούτε η ιδιοκτησία ούτε η οικογενειακή φροντίδα. Γιατί αυτή η χώρα, που περιβάλλεται από όλες τις μεριές από θάλασσα και οροσειρές, είναι υπερηλήρης από σας. Δεν της περισσεύουν τα πλούτη. Μόλις και μεταβίβας μπορεί να θρέψει αυτούς που την καλλιεργούν. Γι' αυτό αλληλοτριώγεστε και σπαράζετε μεταξύ σας. Πάψτε πιά τις εχθρότητες, ας σταματήσουν οι διαφωνίες κι ας πάρουν τέλος οι πόλεμοι μεταξύ σας' αφήστε κάθε μίσος και διακοινωνία να κοιμηθούν. Πάρτε το δρόμο για τους Αγίους Τόπους, ελευθερώστε αυτή τη γη από το γένος του Διαβόλου και υποτάξτε τη σε σας. Η βασιλική πόλη (Βερσάλη)... είναι τώρα ακυβέρνητη από τους εχθρούς της και έχει υποφέρει τόσο... ώστε να έχει καταργηθεί η λατρεία... Γι' αυτό το λόγο αναλάβετε αυτό το ταξίδι για την άφεση των αμαρτιών σας και εξασφαλίστε την αθάνατη δόξα του Βασιλείου των Ουρανών".

Από το έργο του ιστορικού Γουλιέλμου από την Τύρο *Historia rerum in partibus transmarinis gestarum*, στο: *Select Documents of European History*, έκδ. Laffan, Νέα Υόρκη 1929, 55-56.

2) Αφού μελετήσετε τις πηγές που ακολουθούν και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις να εξηγήσετε τη σχέση που υπάρχει μεταξύ των ιδεών του Διαφωτισμού, της Αμερικανικής «Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας» (1776) και των αρχών που καταγράφονται στο Σύνταγμα των Η.Π.Α. (μον.25)

Απόσπασμα από τη Διακήρυξη της Ανεξαρτησίας

Θεωρούμε ως αναμφισβήτητες τις παρακάτω αλήθειες: όλοι οι άνθρωποι γεννήθηκαν ίσοι και ο Δημιουργός τους προέβλεπε με ορισμένα αναπαλλοτρίωτα δικαιώματα. Σ' αυτά περιλαμβάνονται η ζωή, η ελευθερία και η επιδίωξη της ευτυχίας. Οι κυβερνήσεις εγκαταστάθηκαν από τους ανθρώπους για να εξασφαλίσουν αυτά τα δικαιώματα και η δικαίη εξουσία πηγάζει από τη συγκατάθεση των κυβερνωμένων. Κάθε φορά που μια μορφή διακυβέρνησης αποδεικνύεται καταστροφική για το σκοπό αυτό, ο λαός έχει δικαίωμα να την αλλάξει ή να την καταργήσει και να εγκαταστήσει μια νέα κυβέρνηση.

Εμείς, οι αντιπρόσωποι των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, συναθροισμένοι σε Γενική συνέλευση, δημοσιεύουμε και διακηρύσσουμε επίσημα στο όνομα και με την εξουσιοδότηση του καλού λαού αυτών των Αποικιών ότι αυτές οι Ηνωμένες Αποικίες έχουν το δικαίωμα να είναι κράτη ελεύθερα και ανεξάρτητα.

Δύο άρθρα από το Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής

« Άρθρο 4. Καινούριες Πολιτείες μπορούν να γίνουν δεκτές στην Ομοσπονδία από το Κογκρέσο... Οι Ηνωμένες Πολιτείες εγγυώνται σε κάθε Πολιτεία του Ομόσπονδου Κράτους δημοκρατική μορφή διακυβέρνησης και δηλώνουν ότι θα προστατεύσουν την καθεμιά από αυτές από οποιαδήποτε ενδεχόμενη επίθεση».

Άρθρο 6. Το Σύνταγμα αυτό και οι νόμοι των Ηνωμένων Πολιτειών που θα θεσμοθετηθούν σύμφωνα με αυτό... θα αποτελούν τον υπέρτατο νόμο της χώρας και οι δικαστές κάθε πολιτείας θα είναι υποχρεωμένοι να τους εφαρμόζουν. Οι νόμοι και τα συντάγματα Πολιτειών που είναι αντίθετοι με το Ομοσπονδιακό Σύνταγμα, δεν θα έχουν εφαρμογή και ισχύ».